

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה
להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 58900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטפנסט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת
רבנו יוסף הלוי ב"ר מאיר זצ"ל
המקבל האלקי רבנו חיים בהגה"ק ר' יוסף סופר זצ"ל

משנה י"ב

רבינו עובדיה מברטנורא

נכנס לבית הכנסת - מצורע שבא ליכנס
לבית הכנסת.

עושים לו מחיצה גבוהה עשרה
טפחים - דפחות מעשרה אינה חשובה
מחיצה להציל.

ברחב ארבע אמות. כנגד ארבע אמות
של תפילה. אי נמי, משום דזהו שיעור
מקומו של אדם, כדאמרין בעירובין
בפרק מי שהוציא אוהו (דף מ"ח).

נכנס ראשון ויוצא אחרון - כדי שלא
יטמאו העומדים בבית הכנסת בכניסתו
וביציאתו, כשהוא עובר מן הפתח ועד
המחיצה. דחיישינן שמא יעמוד מעט
בשעה שהוא עובר, ויטמאו כל
העומדים שם.

כל המציל בעמיד פתיל - כגון כלי חרס
וכל הנדו דחשיב במסכת כלים פרק
ואלו כלים מצילים.

כל המציל מכוסה באוהל המת - כגון
בור ודות דלא בעי צמיד פתיל אלא
כיסוי, כדתנן במסכת אהלות פרק התנור
(משנה ו'). והלכה כרבי יוסי.

נכנס לבית הכנסת מצורע הרוצה להיכנס לבית הכנסת - **עושים לו מחיצה גבוהה עשרה טפחים** שכן מחיצה שיש בה פחות מעשרה טפחים אינה חשובה מחיצה כדי להציל את אנשי בית הכנסת מלהיטמא, **על רחב ארבע אמות** שכך הוא שיעור מקומו של המתפלל, כמו שאמרו בגמרא ברכות (לא, ע"ב) 'שאסור לישב בתוך ארבע אמות של תפילה' כנלמד שם מתפילת חנה, טעם נוסף, לפי שזהו שיעור מקומו של אדם. עוד מלמדת המשנה כשרוצה המצורע להיכנס לבית הכנסת הוא **נכנס ראשון** לבית הכנסת לפני שאר המתפללים, **ויוצא אחרון** כדי שלא יטמא את אנשי בית הכנסת בכניסתו וביציאתו כשהוא עובר מהפתח למחיצתו, לפי שחוששים שמא יעמוד לקצת זמן כשהוא עובר*. **כל המציל צמיד פתיל באהל המת** כל כלי המציל באוהל המת אם יש עליו צמיד פתיל - **מציל** כשיש עליו **צמיד פתיל** גם **בבית המנוגע** שלא יטמא מה שבתוך הכלי **וכל המציל מכסה באהל המת** וכל דבר המציל באוהל המת אפילו כשהוא מכוסה בלבד, אף שאין עליו צמיד פתיל, כגון בור ודות - **מציל מכסה בבית המנוגע** אף בבית המנוגע הוא מציל כשהוא מכוסה בלבד **דברי רבי מאיר** הסובר שהואיל ובית המנוגע מטמא כל מה שבבית, וכן אוהל המת, לפיכך דינם שווה. **רבי יוסי** שחולק **אומר: כל המציל צמיד פתיל באהל המת** כל כלי שמציל באוהל המת רק אם יש עליו צמיד פתיל - **מציל** אף כשהוא רק **מכסה בבית המנוגע** גם אם אין עליו צמיד פתיל, **כל דבר המציל** אפילו רק כשהוא **מכסה באהל המת - אפילו מגלה בבית המנוגע - טהור** כגון כלים טהורים המונחים בבור פתוח שבתוך בית מנוגע, הרי הם נשארים בטהרתם, לפי שהבור נחשב כרשות אחרת. רבי יוסי סובר שטומאת מת חמורה לפי שהיא טומאת שבעה ימים, ואילו טומאת בית מנוגע היא רק טומאת ערב, לפיכך יורדת היא דרגה אחת מתחת לאוהל המת, ולפיכך דבר המציל באוהל המת כשהוא מכוסה, בבית המנוגע הוא טהור אף אם אינו מכוסה כלל.

*ויש סוברים שדווקא תחת אילן המצורע אינו מטמא אלא אם כן שהה קצת מתחת האילן, אבל בבית, הואיל ויש בו קירות, הרי הוא מטמא אף כשהוא עובר בלבד גם אם לא שהה כלום.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מו"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פערייל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלזינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה א'

פרק זה עוסק בסדר טהרת המצורע לפי מה שכתוב בתורה.

פִּיצַד מְטֵהֲרִין אֶת הַמְצָרַע, הִיָּה מִבֵּיא פִּילִי כּוּס/ סַפֵּל שֶׁל חֶרֶשׁ עֲשׂוּיָה חֲרֵס חֲדָשָׁה שעדיין לא השתמשו בה, לפי שנאמר "אל כלי חרש על מים חיים, (ויקרא יד, ה), מקיש הכתוב את הכלי למים, מה מים שלא נעשתה בהם מלאכה, שהרי צריך 'מים חיים', אף הכלי צריך להיות חדש, היינו שלא נעשתה בו מלאכה, **וְנוֹתֵן לְתוֹכָהּ לְתוֹךְ הַפִּיִּלִי רְבִיעִית הַלּוּג מִיַּם חַיִּים** ממעיין שאינו פוסק, שנאמר "וטבל אותם ואת הציפור החיה בדם הציפור השחווטה על המים החיים" (שם שם ו), ומכאן למדו מים חיים שדם הציפור ניכר בהם, ושיערו חכמים שהמדובר ברביעית מים, **וּמִבֵּיא שְׁתֵּי צַפְרִים דְּרוּר** יש מפרשים 'דרור' מלשון דירה, היינו שצריך לקחת ציפורים שיכולות לדור בדירה כמו בשדה, ויש מפרשים 'דרור' מלשון 'חופש', היינו שצריך לקחת ציפורים שאינן מקבלות מרות. **שְׁחִט אֶת אַחַת מֵהֶן עַל כָּלִי חֶרֶשׁ, וְעַל מִיַּם חַיִּים** על גבי כלי החרס שבו המים החיים, כמו שכתוב "וצוה הכהן ושחט את הצפור האחת אל כלי חרש על מים חיים", ובתורת כהנים נחלקו האם השחיטה היא דווקא בכהן, או שמוותר לכל אדם לשחוט את הציפור. אח"כ **חִפְרוּ חִפְרָה בְּאֶדְמָה וְקוֹבְרוּהָ** את הציפור השחווטה **בְּפָנָיו** בפני המצורע, לפי שהיא אסורה בהנאה. **נָטַל עֵץ אֶרְזוּ** בקעת של ארז **וְאֶזוּב** גבעול של אזוב **וּשְׁנֵי תוֹלַעַת** לשון של צמר הצבועה בצבע אדום, **וּכְרָכָן בְּשִׁירֵי הַלְּשׁוֹן** והיה כורך את עץ הארז והאזוב ושני התולעת בשיירי הלשון של שני התולעת, היינו בחלק היוצא ועודף עליהם, וטעם כריכה זו כדי שיהיו שלושתם באגודה אחת, **וְהִקִּיף לָהֶם** וסמך להם לשלושת המינים שבאגודה **רָאשֵׁי אֲגָפִים** ראשי הכנפים **וְרָאשׁ הַזָּנָב שֶׁל שְׁנֵיָהּ** של הציפור השניה, החיה. **טָבַל** את האגודה והציפור החיה בדם ובמים שבכלי החרס, כמו שנאמר, וטבל אותם (את עץ הארז, האזוב ושני התולעת) ואת הציפור החיה בדם הציפור השחווטה על המים החיים", **וְהִזָּה** הכהן **שֶׁבַע פְּעָמִים לְאַחַר יָדוֹ שֶׁל מְצָרַע** על גב ידו של המצורע. **וַיֵּשׂ אֹמְרִים:** שהיה מזה **עַל מְצָחוֹ** של המצורע, שנאמר "והזה על המטהר מן הצרעת" ומשמע על המקום העליון ביותר שבגופו. ויש שפירשו שטעמם של חכמים שאמרו שמזה על גב ידו, לפי שמוצאים טהרתו של מצורע על היד, בבוהן יד ורגל, וטעמם של האומרים על המצח, מפני שהוא מקום מיועד לצרעת, כמו שנאמר 'והצרעת זרחה במצחו'. **וְכֹךְ הִיָּה מִזָּה עַל הַשְּׁקוֹף שְׁבַבִּית מִבְּחוּץ** שכן גם בטהרת בית מנוגע עושים הכל כמו בטהרת המצורע, כמו שנאמר "ולקח את עץ הארז ואת האזוב ואת שני התולעת ואת הציפור החיה וטבל אותם בדם הציפור השחווטה ובמים החיים, והזה אל הבית שבע פעמים" ובאה המשנה ללמד שמזה על משקוף הבית מבחוץ, היינו גם כן בחלק העליון של הבית, במקום הנראה לכל.

רבינו עובדיה מברטנורא

כיצד מטהרין- פיילי. מזרק. השותים במזרק יין (עמוס ו') מתרגמין דשתיין בפייילי חמר.
חדשה- דכתיב (ויקרא י"ד) אל כלי חרש על מים, מקיש כלי למים, מה מים שלא נעשה בהן מלאכה, אף כלי שלא נעשה בו מלאכה.
רביעית- משום דכתיב (שם) בדם הציפור השחווטה ובמים החיים, מים חיים שדם הציפור ניכר בהן. ושיערו חכמים רביעית. **מים חיים- שלעולם נובעים ואינן פוסקים.**
צפרים דרו- שדרות בבית כבשדה.
וקברה בפניו- לפי שאסורה בהנאה.
ושני תולעת- לשון צמר צבוע שני. כרמזי"י בלע"ז.
וכרכן בשיירי לשון- עץ ארז ואזוב ושני תולעת היה מניחן יחד, והלשון יוצא ועודף על עץ ארז ואזוב, והיה כורכן בו דהווי שלושתן באגודה אחת.
והקיף- לשון סמיכה והקרבה. כמו (ביצה דף ל"ב) מקיפים שתי חביות. לתרום שלא מן המוקף. כלומר היה סומך להן ראשי אגפים וראש הזנב של הציפור החיה, וטובל כולן ביחד בדם ובמים שבכלי חרס.
לאחר ידו- על גב ידו של מצורע.
ויש אומרים על מצחו- ואין הלכה כיש אומרים.
על השקוף- של בית שהוא מנוגע.